Mat og helse i skole
Fossveien 21
0551 Oslo
Epost: post@matoghelse.org

Utdanningsdirektoratet
post@utdanningsdirektoratet.no

Deres ref: 2026/128

Mat og helse i skolen beklager at Utdanningsdirektoratet ikke hadde kapasitet til å ta imot styret på besøk. Vi benytter derfor tilbudet om å komme med spørsmål:

1. Elever med matallergier – og intoleranser.

Mat og helse i skolen tok kontakt med Utdanningsdirektoratet i november 2022 etter at et barn døde etter å ha spist en matvare som utløste en alvorlig allergisk reaksjon. Vi ønsket en presisering av hvem som har ansvaret for nødvendige tiltak i skolen for elever som har allergi. Vi skrev: «*Vi har inntrykk av at dette ansvaret på mange skoler hovedsakelig hviler på den enkelte mat- og helselærer. Det er viktig at skoleeiere inkluderer tiltak på dette området i sitt forsvarlige system. Det må fremgå av skolenes rutiner hvem som har ansvaret for å innhente info fra foreldrene og skolene må ha god nok kunnskap om å tilrettelegge for ulike behov.»* Henvendelsen ble plassert i Læreplanavdeling, noe vi påpekte var feil da dette er en juridisk sak.

Mat og helse i skolen ønsket å veilede våre medlemmer og publiserte denne informasjonen på våre nettsider:
https://matoghelse.org/nyheter/ansvar-for-elever-med-matallergier-og-intoleranser/
Informasjonen er senere blitt oppdatert til nytt regelverk.

Vi kjenner til dokumentet: Behandle personopplysninger (sist oppdatert: 12.11.2025). Vi mener at det konsentrerer seg om hvordan personopplysninger skal behandles, men ikke hvem som har ansvaret for innsamlingen. I dokumentet bes leser om å kontakte personvernjurister eller personvernombudet om de er usikre. Vi kjenner ikke til om dette er tjenester som ansatte i kommunene har lett tilgang til. Lenkene i dokumentet fører til mer komplisert informasjon om temaet. Dokumentet: Barnehage- og skoleeiers personvernansvar (siste oppdatert: 25.10.2024) er sikkert juridisk korrekt, men fremstår overveldende og uoversiktlig.

Mat og helse i skolen ønsker at alle skoleeiere skal ha et system for innhenting av opplysninger om elevenes matallergier innhentes og formidles internt på skolen i tråd med regelverket. Det er naturlig at mat – og helselærere har direkte kontakt med foreldre om enkeltelever, men de skal ikke ha ansvaret for å innhente opplysninger om matallergier og – intoleranser. Vi ber derfor om at det på nettsiden til Utdanningsdirektoratet publiseres noen eksempler fra kommuner som har laget et godt system.

Vi har bidratt til kompetanseutvikling på dette området da Regionalt senter for astma, allergi og overfølsomhet holdt innlegg på Mat – og helsekonferansen i Bergen i november. Hele konferansen er tilgjengelig i opptak og åpen for alle: https://matoghelse.org/nyheter/mat-og-helsekonferansen-2025/

Etter forslag fra Mat og helse i skolen har de Regionale sentrene for astma, allergi og overfølsomhet utarbeidet en plakat om anafylaksi til skolene. Den har vært på høring nå.

2. Organisering av faget mat og helse.

Våren 2023 oversendte vi en sak initiert av et medlem. Det dreide seg om at timene i mat og helse ble fordelt slik at det ble svært korte praktiske økter. Saken på den skolen ble løst lokalt etter at Mat og helse i skolen ble involvert, men vi kjenner til at andre skoler har den samme utfordringen. Utdanningsdirektoratet svarte 22.mars 2023 at det var satt i gang forskning på praktiske og estetiske fag. Nå foreligger alle rapportene, og Mat og helse i skolen kan ikke se at denne problemstillingen er tema i denne forskningen.

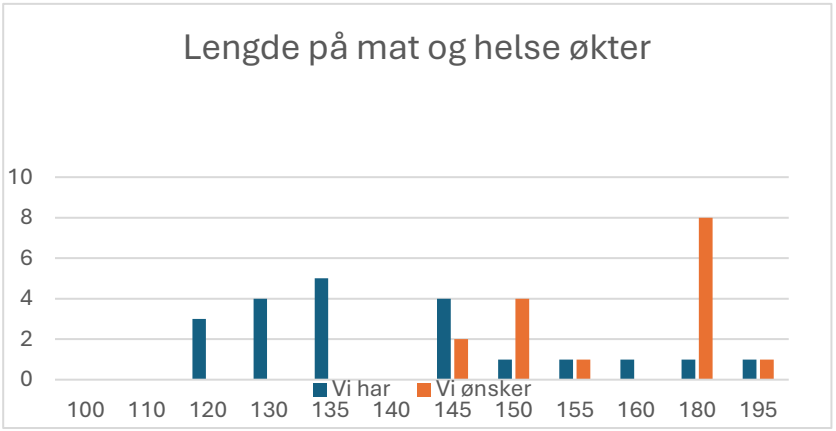

Mat og helse i skolen stilte våren 2025 spørsmålet i den faglige gruppa på Facebook om hvordan timene i mat og helse var organisert. Det ville vært ønskelig med mer enn fjorten svar, men de var helt entydige. Alle som svarte, ønsket økter som er på minst 145 minutter og svært mange ønsket økter på tre klokketimer. Det er viktig å merke seg at skoler som har 120 eller 130 minutter mat og helse i uka i et skoleår (38 uker) gir elevene for få timer i faget.

Mat og helse i skolen har skrevet en artikkel om temaet:
https://matoghelse.org/artikler/hvor-mye-skal-det-vaere-tid-til/
Vi ønsker at det settes i gang forskning som skal finne ut om lengden på øktene har noe å si for læringsutbyttet. Mat og helse i skolen har kontakt med fagmiljøer som kan gjennomføre forskningen, og håper at Utdanningsdirektoratet vil bidra økonomisk til arbeidet.

Vi ser fram til svar.

Oslo, 4. februar 2026

Eli Kristin Aadland

Eli Kristin Aadland
Leder